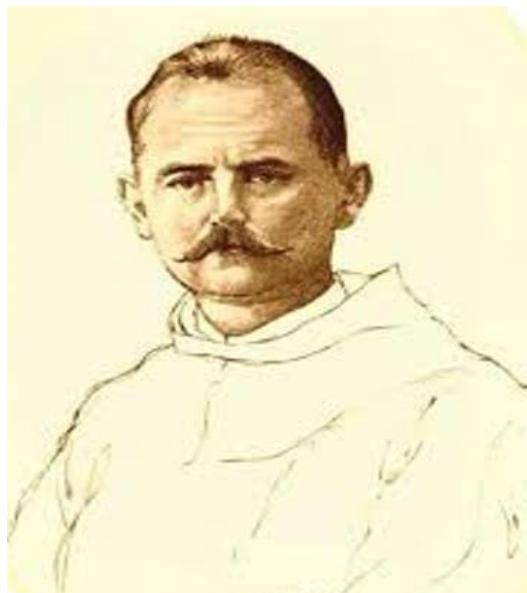

ISKRE

2019.

list Osnovne škole fra Didaka Buntića, Čitluk

lipanj, 2019.

PONOVNO U ŠKOLSKIM KLUPAMA

Dragi čitatelji,

S radošću vam predstavljamo 44. broj školskog lista „Iskre“. Vjerujemo da ste ga s nestrpljenjem iščekivali i nadamo se da ćete i u ovoj broju pronaći mnogo novih zanimljivih sadržaja i učeničkih radova. Želimo vas zabaviti, ali i ponešto naučiti. Listajući ove stranice saznat ćete kako radimo, koliko smo vrijedni, uspješni u učenju, pisanju... Osobito se ponosimo odličnim rezultatima naših učenika ostvarenih na školskim i županijskim natjecanjima.

Školski list uvijek nas iznova vraća u dane koji su ostali iza nas, kojih se rado sjećamo. Dragi čitatelji, uživajte u proljeću, uživajte u stvaranju, uživajte u prirodi koja je zaista prekrasna u svim svojim oblicima. I ne zaboravite da je još malo vremena ostalo do kraja školske godine, zato vam želimo dnevnik pun dobrih ocjena kako biste ljetni raspust proveli što sretniji i zadovoljniji.

Vaši urednici!

ISKRE, List Osnovne škole fra Didaka Buntića Čitluk
Kralja Tomislava 94. 88 260 Čitluk

Uređivački odbor:

Ravnatelj: Marin Kapular

Zamjenica ravnatelja: Božana Bevanda

Pedagoginja: Marija Petrović

Voditelji sekcija: učitelji hrvatskog jezika i razredne nastave

Tajnik: Ivan Sušac

Dan škole

Dan osnovne škole svečano obilježavamo svake godine, uz blagdan Duhova. Moja osnovna škola u Čitluku ponosno nosi ime Brotnjaka franjevca fra Didaka Buntića. Fra Didak Buntić je dobrovorac, otac koji je mnogo hercegovačke djece spasio od gladi.

Osnovna škola fra Didaka Buntića je ustanova čiji je osnovni zadatak prenositi znanje na djecu. U mojim očima ona je kolijevka znanja, druženja, upoznavanja.

Program za Dan škole započinje svetom misom u župnoj crkvi Krista Kralja. Nastavlja se sportskim natjecanjem. Sve je puno zabave. Djeca tijekom svečane priredbe predstavljaju svoje radove, recitacije, igrokaze i još mnogo toga što su spremili zajedno sa svojim učiteljima i nastavnicama. Da, treba spomenuti i učitelje koji su puni strpljenja i koji svoja znanja prenose djeci, i zato im hvala. Na svečanosti ravnatelj uputi čestitke i zahvale svima nazočnim te im zaželi puno uspjeha u budućem radu.

Marija Šakota, VII.c

Dan škole

Škola, to je ustanova čiji je osnovni zadatak prenositi znanje na mlade ljude. To je mjesto odgoja. No, u mojim očima škola je i puno više od toga. Moja škola je kolijevka znanja, također i mjesto upoznavanja, druženja, lijepih i teških trenutaka. Razmišljajući o školi shvaćam koliko je ona mjesto mog odrastanja.

Dan moje škole ove godine slavimo 10. lipnja. Fra Didak Buntić, čije ime ona s ponosom nosi, bio je prosvjetni i socijalni djelatnik, hercegovački franjevac, graditelj, prosvjetitelj i političar. Poznat je pod nadimkom „hercegovački Mojsije“. Školovao se u Gradnićima, Širokom Brijegu i Humcu, gdje je 1888. godine stupio u Franjevački red. Upućivao je seljake u naprednija zanimanja. U narodu su ga zvali ocem Hercegovine.

Škola je zapravo jedino toplo mjesto i, kada si u njoj, osjećaš se kao kod kuće. Ona nije mjesto svakodnevnih poniženja i dosade, kako neki smatraju, već mjesto koje ti čini dobro čak kad to i ne vidiš.

Leonarda Barbarić, VIII.c

Osvrt na školsku 2018./2019. godinu

Na samom kraju još jedne nastavne godine. Lagano „podvlačimo crtu“, zbrajamo rezultate, računamo prosjeke... Jedno je sigurno – razloga za zadovoljstvo uvijek imamo. Sudjelovali smo u mnoštvu projekata - edukativnih, humanitarnih i zabavnih te u svima ostvarivali uspjehe, izvlačili pozitivna iskustva, stvarali nova prijateljstva i oblikovali osobnosti naših učenika.

Jer, poput prave majke škola naša dočekuje, njeguje, ispraća i brižnim pogledom prati svoje đake. I... raste od njihovih uspjeha. A njih je, kao i obično, bilo.

Na županijskom natjecanju u krasnoslovu za četvrte razrede učenica Klara Juričić osvojila je izvanredno drugo mjesto.

Učenica VIII.-og razreda Jelena Vasilj osvojila je treće mjesto na županijskom natjecanju iz likovne kulture.

Ana Odak, učenica VIII.-og razreda, osvojila je treće mjesto na županijskom natjecanju u pisanju poezije.

Drugo mjesto na županijskom natjecanju iz CIVITAS-a osvojili su učenici devetih razreda: Vida Pehar, Elena Primorac, Nikolina Sulić, Luka Ostojić, Tamara Mijatović, Luka Juričić, Marta Mijatović, Ana Pehar, Sara Raspudić i Ivana Šaravanja.

Svima njima još jednom čestitamo, ne zaboravljujući ni one koji nisu osvojili jedno od prva tri mesta, ali značajan uspjeh svakako jesu.

Iskrene čestitke i mnogo uspjeha u srednjoškolskom obrazovanju upućujemo i Marijani Soldo, učenici 9.b razreda, koja je proglašena učenicom generacije.

Naša ekskurzija

Dugo smo iščekivali taj dan. Jedan od naših posljednjih izleta. Tjednima smo pričali o njemu i s nestrpljenjem ga iščekivali. Napokon, došao je taj dugo iščekivan dan. Bilo je jako hladno jutro kad smo krenuli. Putem smo svi pjevali i veselili se. Stigli smo u Zagreb i posjetili Zoološki vrt Maksimir. Nakon toga uputili smo se prema hotelu gdje smo se smjestili i krenuli prema Areni. Ujutro nas je čekao doručak i, naravno, razgledavanje grada Zagreba. Posjetili smo Trg bana Jelačića, Tehnološki muzej i Gornji grad. Odmah nakon ručka krenuli smo prema Istri. No, prije toga posjetili smo svetište Trsat. Stigli smo u hotel i spremili se za disk. Sljedećeg jutra, nakon doručka, krenuli prema Puli. Tamo smo vidjeli Arenu i mnoge druge znamenitosti. Posjetili smo i prelijepu Opatiju te krenuli prema Brijunima. Vožnja brodom bila

je jako uzbudljiva. No, nismo ni slutili da nas na Brijunima čeka iznenađenje. Nakon uzbudljivog dana čekala nas je još uzbudljivija noć - posljednja noć ekskurzije!

Dugo u noć smo se radovali. Ujutro smo krenuli prema Zadru i NP Krka. Meni se najviše svidio Zadar. Bili smo jako tužni što je tako brzo završilo. Doista, sve što je lijepo, kratko traje.

Lara Planinić, IX.c

DAN BRANITELJA U spomen

Na utvrdi se staroj
trobojnica vije,
podsjeća na onu muku,
koju bolna povijest krije.

Na sve one što su pali,
hrabro i sa časti,
dugo se, dugo, borili
i za Hrvatsku život dali.

Što ih gruda sveta,
privuče u svoje krilo,
jer zna ona kako bez njih,
ni Hrvata ne bi bilo.

Za križ časni i za ime svoje
na prvoj crtici bojišnice
ginuli su za to dvoje.

Zato se pomoli za njih,
koji sada nisu s nama,
koji život svoj dadoše,
da bi bolje bilo nama.

Ivana Karačić, IX.a

Moja kap u slapu života

Vrtlog života. Jedan vrtlog života, a u njemu mi. Svatko od nas jedna je kap u slapu života. Svatko od nas jedan je mali dio svemira.

I ja sam ta jedna kap. Danas jesam, a sutra možda i ne, tko zna. Tko zna hoće li me jaki vjetar uzdignuti u visine i odnijeti daleko? I ja sam samo jedan mali dio svemira i ne dam ga nikome. Jer, ja sam samo jedna kap u slapu života. Jedan list na ogromnom stablu. Zrno pijeska na morskoj obali. I u vrtlogu punom jakih vjetrova koji zrna dižu u visine, samo jedan mali dio svemira stoji mirno i zaustavlja brzinu vrtloga; i samo jedna kap živi u svom slizu i čeka svoj povjetarac koji će je odnijeti u mali dio svemira, gdje će vječno biti i uživati.

Antea Šakota, VIII.c

Najskuplje je ono što ne možeš kupiti novcem

Kroz život me pratila poslovica koja govori da nije zlato sve što sja. I uistinu nije, spoznajem to svakim novim danom. Kao dijete nove, da je tako nazovem, generacije, pod konstantnim sam utjecajem medija, koji svim silama pokušavaju da nam skrenu pažnju od onog što je uistinu bitno. Nude nam jednu stranu medalje, sav sjaj, glamur i ljepotu te vrlo često padamo pod njihov utjecaj. No, je li to prava vrijednost u životu? Ja osobno smatram da nije. Ono što je za mene najvrjednije u životu su prijatelji, obitelj i na koncu zdravlje. Ništa od tog nije moguće kupiti novcem, već se stiče ljubavlju i brigom za sebe i drugoga. Istinska ljepota nije najskuplja haljina u izlogu, nego običan osmijeh prolaznika s druge strane ulice. Kad bismo barem svakodnevno osmijesima darivali jedni druge, zar život ne bi bio ljepši?

Vidjeti nekog kako sretan korača, mene čini sretnom. I, kada bi se tako osmijesi širili poput kakvog povjetarca, odmah bi nam bilo lagodnije.

Osmijeh, baš taj najmanji znak pažnje, meni je neprocjenjiv jer je svaki različit i krije nešto posebno, neku tajnu, zagonetku, a na kraju, opet, nikakvo ga zlato i sjaj ne može kupiti.

Ana Pehar, VIII.c

DA IMAM MOĆ...

Moć je nešto što se ne može nacrtati ili uslikati, to je nešto apstraktno, ali ipak je nekim ljudima glavni prioritet u životu. Po mom mišljenju ima mnogo boljih stvari od moći. Kada netko ima moć, bitno je da ju upotrijebi za dobro i da njome pomaže drugim ljudima koji trebaju pomoći. Ako nije tako, ta moć postaje bezvrijedna.

Da ja ima moć, htjela bih napraviti svijet malo boljim mjestom. Jedna osoba ne može potpuno promijeniti svijet, nego se svi trebamo pobrinuti za to, neki više, a neki malo manje. Svatko koliko može. Osobe sa moći bi trebale davati najviše.

Da ja imam moć, pomagala bih više nego što sada mogu i poticala bih druge da pomažu. Malo po malo nestalo bi velikog siromaštva i gladi, svi bi ljudi imali dovoljno za dobar život. Za to treba vremena, a i poprilično velika moć da se uvjeri ljudi da prestanu gledati samo na sebe, zato treba početi malim koracima i od sebe.

Ali sada, kako doći do moći?

Mnogi sanjaju o nečem velikom, o velikoj moći i bogatstvu pa žele postati predsjednici, političari, ugledni odvjetnici... jer to su ljudi koji imaju moć, zar ne?

Ali, ne mogu svi biti predsjednici. Zato treba krenuti od sebe jer svi imaju neku moć, a kada bi se svi udružili, imali bi više moći, nego svi političari svijeta.

Zato mi neka velika moć nije važna. Sreća je u malim stvarima i moć nije najvažnija.

Lorena Herceg, VIII.a

„Pukotina ima svaki život“

(D. Cesarić)

Koliko ste samo puta pogledali u neku osobu, njezinu odjeću, automobil, profil na nekoj društvenoj mreži i pomislili: "Oh, njegov/njezin život je tako savršen!" vjerijem da se to dogodilo više puta. No, sigurna sam da niste bili u pravu. Zar netko može imati savršen život? Svi smo mi ljudi, ma koliko različiti bili, svi imamo svoje probleme, nedaće i "mračnije" periode u životu. Nažalost, danas svi glumimo i pretvaramo se da je sve dobro, da smo sretni... A zašto? Što je uzrok tomu?

Vjerujem da je svijet u kojem živimo to od nas napravio, počevši od interneta, medija, novina, gdje nam se pojedine osobe predstavljaju kao savršene. Prije su to možda bile slavne osobe, a danas to čine gotovo svi - mi sami, naši prijatelji, poznanici. Svi se trudimo imati savršen život. Ponekad čak i uspijemo zavarati druge pomoću skupocjenih mobitela, odjeće, "savršenih" fotografija na društvenim mrežama, životnih uspjeha i lažnog osmijeha koji nam više šteti nego koristi.

Svi mi u sebi imamo rane, srce koje je više puta slomljeno, kod nekih čak i skamenjeno. Tomu su uzrok razni problemi, obiteljski ili ljubavni, traume iz djetinjstva, loše poimanje obiteljskih odnosa, bolesti, ovisnosti, neimaština, nepravda koja nam je više puta počinjena, manjak roditeljske ljubavi i pažnje, prevare, sljepoća u vjerskom smislu... Nekima je još teže jer se nemaju kome povjeriti ili su njihove rane "tabu tema" u našem konzervativnom društvu. Svi skrivamo nešto što nas izjeda i iznutra propadamo, što se kasnije odražava u našoj ljudskosti, odnosno u manjku iste. Neki idu čak toliko daleko da ne žele neke svoje grijehе ispovjediti pred svećenikom, jer ih je sram.

U životu trebamo težiti iskrenosti, pravdi i pronalaženju unutarnjeg, duhovnog mira. To ne možemo postići ukoliko nastavimo po starom. Naše društvo treba temeljite promjene u svemu, jer ćemo uskoro postati samo okviri - izvana nakićeni svime i svačime, a iznutra prazni, s kamenim srcem i bez duše.

Helena Bevanda, VIII.b

JESEN

Lijepa zemljo, u jesenji čas,
tvoj šum grana prelijep je glas.

Ta šuma poslije kiše,
šarenilo boja po sebi riše.

Navečer mračan sjaj,
obiđe cijeli kraj.

Sve je rujno, blistavo i narisano,
cijelo je polje suncem obasjano.

Jesen šumskom stazom hoda,
niz potok teče bistra voda.

Žute sjenke pune sjaja,
zaplove preko cijelog kraja.

Sunce šalje zrake žute,
što isprepliću šumske pute.

Zlatno-žuti i zeleni i listovi crveni,
čine najljepšom zemlju u jeseni.

Literarna sekcija

Dan učitelja

Svjetski dan učitelja obilježava se svake godine 5. listopada. Obilježava ga više od 100 zemalja. Dan učitelja proglašio je UNESCO 1994. godine. Taj dan je prigoda da se prepozna i više cijeni rad učitelja. Treba im dati podršku kako bi nastavili ispunjavati potrebe budućih generacija u obrazovanju. Mnogi su možda zaboravili da naši učitelji imaju veliku ulogu u našem životu. Učitelji nam daruju znanje, uče nas da budemo uspješni u svakom pogledu. Trebamo se odgovornije odnositi prema učiteljima, više ih poštivati. Trebamo iskazati svoju zahvalnost i dokazati da cijenimo njihov rad. To možemo samo ako smo upili znanje koje su nam podarili. Hvala učiteljima! To se ne govori svaki dan, ali kad to izgovorimo, doista i mislimo. Hvala vam!

Marija Šakota, VII.c

DAN UČITELJA

Dragi učitelji, želim vam čestitati nadolazeći dan i zahvaliti na poštovanju, trudu i prenesenom znanju koje nam ulijevate sa strpljenjem. Vjerujem u vas i u vama vidim dobre ljude koji me vole, i to me diže još jednu stepenicu bliže ka znanju. Hvala vam na obrazovanju moje i nadolazeće generacije, hvala što ste svjetla točka naše budućnosti. Vjerujem da ovaj posao nije nimalo lagan, ali ga svaki nastavnik i profesor radi sa zadovoljstvom. To je nešto što vas ispunjava i u čemu uživate.

Zato vam svima sretan Dan učitelja s vjerom da ćemo zajedničkim snagama probuditi nadu u bolje sutra!

Ana Odak, VIII.d

Obilježavanje Didakovih dana

Fra Didakova borba za vrijeme gladi

Fra Didak Buntić, sa sigurnošću mogu reći, jedan je od najvećih ljudi Hercegovine. Rođen je 9. listopada 1871. godine u malom mjestu Paoča pokraj Čitluka. Sav svoj život posvetio je Bogu i ljudima, tj. svojim bližnjima. Neumorno je pisao caru u Beč kako bi ga upoznao sa surovom stvarnošću koja je tada vladala u Hercegovini. U tim teškim vremenima, kada je svatko digao ruke od našeg kraja, fra Didak je pronašao rješenje. Svu gladnu djecu iz Hercegovine vlakom odvodi u plodnu Slavoniju. Teško se majkama i očevima tada bilo oprostiti od svoje djece, ali ih je jedino tješilo da neće biti gladni i da će se vratiti kada u Hercegovini bude bolje.

Matej Paponja, VI.a

Hercegovački sveti sin

Paoča je selo pokraj sela moga,

dobila je dar od dragoga Boga.

Sveca što za svoj narod brine,

i ne dopušta da od gladi gine.

Gradio je crkvu na Širokom Brijegu,

i vjeran ostao hrvatskome narodu.

Vodio je on djecu u Slavoniju plodnu,

i učio ih da nikada ne zaboravljuju grudu rodnu.

Slavonci ga prihvatili kao brata,

i otvorili širom svoja vrata.

I danas sjećanje na fra Didaka seže,

Hercegovinu i Slavoniju nešto jako veže.

Marta Raič, IX.a

Samo prazni klasovi dližu glave

Koliko puta u životu pomislimo kako bi nam bilo bolje i ljepše da imamo malo veću kuću, bolji automobil, veća primanja...No, je li to zapravo istina? Bismo li bili bolje osobe? Najvjerojatnije zadovoljstvo tim materijalnim dobrima trajalo bi vrlo, vrlo kratko, željeli bismo još, a slava, moć i pozicija promijenili bi naše ponašanje, postali bismo „važni“. Potrebno je mnogo rada na sebi kako bismo ostali vjerni sebi i u dobru i u zlu, jer "u zlu se ne ponizi, a u dobru se ne uzvisi". Ne postoji ništa loše u težnji ka boljem životu, ali skromnost je vrlina koju samo najjači održe i u dobru i u zlu. Prije ili kasnije svi ćemo napustiti dobra ovog svijeta i otici u život vječni, a na ovom svijetu neće nas pamtitи po novcu, već po dobroti, skromnosti i dobrom djelima. Naš zadatak je ostati upamćen kao dobra osoba, ali ne kao netko usijane glave tko je uvijek želio sve sebi i tko je nosom gotovo parao nebom. Skromnost nije dar, nije nešto s čime se rađamo, skromnost je vrlina koju dobivamo izgrađujući vlastitu ličnost i ne dopuštajući umišljenim oholicama da nas promijene. Zato uvijek imaj svoje ja i u svakom dijelu života ostani skroman i ponizan.

Marta Mijatović, IX.a

OD ZRNA DO POGAČE

U nedjelju, 14. listopada 2018. ispred crkve Krista Kralja u Čitluku, a nakon misnoga slavlja, obilježeni su Dani kruha. Bogato ukrašeni stolovi i vesela lica malih „poslužitelja“ privukli su mnoštvo posjetitelja, koji nisu mogli odoljeti maštovito i ukusno priređenim delicijama. Kupnjom slatkih korpica dali su svoj doprinos poboljšanju školskih uvjeta, u što će novac od prodaje biti upotrijebljen.

A bilo je doista svega, za svačiji ukus i svačije nepce. Vrijedne majke i bake naših učenika pripremile su kako naše tradicijske, tako i moderne slastice, te učinile vidljivima svu raskoš darova koju nam Bog preko plodova zemlje daje.

Zahvaljujemo svima koji su podržali ovaj lijepi susret, a posebno našim požrtvovnim učiteljicama, koje su se pobrinule da sve prođe u najboljem redu.

Novinarska sekcija

Dani kruha

U listopadu ima jedan dan koji je i sladak i slan. U tom danu svi su sretni i siti, jer je to kruha dan. Kiflice, pereci, kolači i grožđe u svakoj su učionici dobro došli, kao i sve poslastice iz maminih i bakinih kuhinja. Naše ručice rado im pomažu i s ljubavlju peku. Dani kruha jako su važni za moju školu, jer nam donose radost i veselje u razredu, a prije svega poslastice.

Leonarda Barbarić, VIII.c

MJESEC HRVATSKE KNJIGE

MOJA KAP U SLAPU ŽIVOTA

Svaki čovjek predstavlja jednu kap u slapu. Svaka je kap različita kao što je svaki čovjek različit. Mi se svi razlikujemo i to je dobro, jer svatko može pokazati svoj dar koji je dobio od Boga. Ja, malena kap, htjela bih da nema toliko djece koja nemaju roditelje. Želim pomoći onoj djeci koja su usamljena, jer nemaju prijatelja, nemaju nikog na koga se mogu osloniti da mu ispričaju svoju muku. Svaki čovjek treba prijatelja, jer svoju muku rijetko tko može držati u sebi. Rado bih bila prijatelj svakom čovjeku u svijetu, jer lijepo je kad imаш nekog tko ti čuva leđa svaki dan. Kao što slap čine male sitne kaplje, ovaj svijet čine ljudi. Kada bi svatko poput mene želio da budemo jedno, bili bismo najljepši slap u prirodi.

Ivana Pehar, VIII.d

SRETAN BOŽIĆ I NOVA 2019. godina BOŽIĆ

Božić je za mene prije svega obiteljski blagdan. Tada mi je najdraže vrijeme provoditi s obitelji. Kod nas Božić provodimo u toplini svoga doma. Prije Božića pomažemo mami ukrasiti kuću, pospremimo dok mama priprema kolače i ostalu hranu. Taj dan ustajemo rano veseli. Prvo roditeljima čestitamo Božić. Roditelji nam tada dopuste da s njima popijemo prvu jutarnju kavu. Poslije se spremamo na misu i idemo svi skupa, obiteljski. Nakon mise ostajemo u dvorištu crkve i čestitamo jedni drugima blagdan. Malo se družimo i probamo kolače koje smo ponijeli na misu, a to je stari običaj. Kada dođemo kući, sjednemo za stol, palimo svijeće, pomolimo se i ručamo. Blagdanski stol je pun svega. Neko vrijeme sjedimo za stolom, pričamo, smijemo se, a zatim tata gasi svijeću kruhom umočenim u crno vino. Poslije nam dolaze susjedi čestitati i zaželjeti sve najbolje. Navečer idemo i mi do susjeda na čestitanje i druženje do dugo u noć, jer Božić je blagdan pun veselja i ljubavi.

Marija Šakota, VII.c

ZIMA

Na znanje vama svima,
smrzla se zima,
stisle joj se oči,
trese se i koči.

Napravila glupost,
rekla bi čak i ludost,
vani studen ljuta,
ona bez kaputa.

Emanuela Raspudić, IV.c

VALENTINOVO

Sveti Valentin je prvi biskup grada nedaleko od Rima, a bio je vrlo mlad. Postoje mnoge legende o njemu. Svake godine 14. veljače njegov je spomendan. Zaštitnik je zaljubljenih pa na taj dan slavimo ljubav. Uvijek, a posebno na taj dan, pokažimo ljubav jedni drugima, poštujmo se. Poklonimo dragim osobama nešto od srca, uveselimo svoje voljene, širimo ozračje ljubavi, mira i veselja. Sjetimo se biskupa Valentina kome dugujemo sve čari ovoga posebnog dana. Ljubav je najvažnija stvar i ključ svega dobrega na ovom svijetu.

Marija Šakota, VII.c

Dan zaljubljenih

Stiže, stiže, stiže,
dan zaljubljenih, sve bliže.
Ruže se kupuju,
žene darivaju.
Misli u oblake letе,
a leptirići u trbuх slete.
Zaljubljeni od ljubavi sjaje,
sveti Valentin sreću im daje.
Žalosni djed još bolesnu baku voli,
da je poživi,
Boga dragog moli.

Marta Raič, IX.a

Maskenbal

Maskenbal je veseli događaj za mlade i starije. To je vrijeme u kojem svatko može postati netko drugi. Pripreme traju kratko, brzo smislimo što ćemo biti i kući skupljamo odjeću, nakit, šminku i mnogo drugog što je potrebno da izradimo masku. Mašta i ideje pršte na sve strane. Bitno je da budemo ispunjeni zadovoljstvom vlastite kreativnosti. Kad dođe taj dan, hodajući do svoje škole srećem neobične ljude, tj. vile vještice, životinje, mnogo neobičnih bića. Svi pozdravljaju, smiješe se, jer taj dan je veseo kao u nekoj neobičnoj bajci. Nastava završi, a ja trčim svojoj kući. Prošetam ulicom od kuće do kuće, pokucam na svačija vrata. Domaćin ih otvorí sa smiješkom na licu, počasti slatkišima i ukusnim krafnama. Krafne se po tradiciji pripremaju taj dan. Domaćin pokušava otkriti tko se krije iza maske, ali bez uspjeha. Žurno idem dalje dok se mrak polako spušta. Tada čarolija nestaje, a maske padaju. Vraćamo se u stvarnost.

Marija Šakota, VIII.c

25. DANI HRVATSKOG JEZIKA

Naša škola u ožujku je bila domaćin ovogodišnjem županijskom natjecanju recitatora u okviru manifestacije *Dani hrvatskoga jezika*, a zahvaljujući prošlogodišnjoj pobjednici učenici Gabrijeli Šakota, koja je pobijedila recitirajući pjesmu Lucije Kordić „Ne dirajte boje mog djetinjstva“.

U prelijepom ambijentu čitlučkoga hotela „Brotnjo“ ugostili smo recitatore iz 25 osnovnih škola s područja HNŽ-a. Naš organizacijski odbor izvrsno je odradio svoj posao tako da su naši gosti doista mogli uživati u programu kroz koji su ih proveli voditelji Helena Miletić (9.b) i Ivan Niko Prusina (9.c). Za predaje između točaka pobrinuli su se Školski zbor i orkestar te Dramsko-recitatorska sekcija viših razreda.

Stručno ocjenjivačko povjerenstvo imalo je doista težak zadatak – odabrati najboljeg među najboljima. Nakon prosudbe i sabiranja dojmova, titulu najbolje recitatorice ponijela je Marija Marić, učenica OŠ „Kruševo“ s pjesmom „Hoće li mi, napokon, netko reći“, autorice Gabrijele Kordić.

Našu školu predstavljala je Antea Šakota, učenica 8.c razreda, recitirajući pjesmu Ane Odak (8.d) „Tišina srca“, koja je u kategoriji najljepših stihova osvojila izvrsno treće mjesto.

Čarolija materinskog jezika

Pun miline i ljubavi moj je jezik hrvatski. Nježno mi je na njem mati šaputala, uspavanke pjevala, materinskim jezikom me za nestasluke korila. Sva čarolija u nje je utkana – moj hrvatski jezik na svijetu je najljepši, melodičan, pjevan, razgovijetan.

Od prve riječi, mama, pa preko niza onih koje znače ljubav, pripadnost, vjeru, požrtvovnost, povjerenje, odgovornost, snagu... sve su satkane poput čarolije u rečenice i određuju nas, našu prošlost, sadašnjost i budućnost. O, prelijepa moja zemljo, sva tvoja ljepota na materinskom jeziku opisana je uistinu, ljubavlju protkana. Narod koji nema svoj jezik, nema ni kulturu ni tradiciju, zato moramo štititi i čuvati svoj materinski jezik, govoriti ga, promicati, nadograđivati, i prenositi na buduće naraštaje.

Volim svoj hrvatski materinski jezik. Ponosna sam na svaku riječ izgovorenu s ljubavlju, pa i onu u šali, ali i ljutnji, jer sve one čine široku i bogatu lepezu moga materinskoga jezika. Bogat rječnik, 30 glasova, teška gramatika - sve to moj je jezik na koji sam ponosna. I mogu naučiti stotinu svjetskih jezika, ali za mene onaj najljepši bit će moj materinski jezik, jezik mojih predaka na kojemu i mama zvuči čarobno, riječ velika kao cijeli svijet i puna ljubavi.

Tomislava Iva Šakota, VIII.d

Od svih čarolija najljepša je čarolija materinskog jezika

Svi znamo da je majčinska ljubav kao čarolija, tako blaga i pažljiva. Takva čarolija je čarolija materinskog jezika. Dok izgovaraš riječi, kroz misli ti prolaze uspomene dok si još bio mali i kad su te roditelji nagovarali da kažeš „mama” ili „tata”.

Danas se ljudi mnogo sele na druga mjesta u potrazi za boljim životom. Mnogi od njih zaborave domovinu pa čak i jezik, ali ima i onih koji ga ne mogu zaboraviti čak i ako je u pitanju život. Lijepo je imati nešto svoje, nešto za što si se borio, nešto što nitko drugi nema. Materinski jezik je čarolija upravo zato što nas razlikuje od drugih i što nam daje lijepo sjećanje na naše pretke. On je kao andeo čuvar koji prati svaku stopu tvoga života, od dana rođenja pa do zadnjeg dana života.

Ivana Pehar, VIII.d

TIŠINA SRCA

Satkat' ču nočas staze od čarobnih niti moje duše,
nestat' ču iz ovih zemaljskih dimenzija
koje me guše.

Prošarat' ču nočas staze pjesmom nade i mira,
osluškivat' ču u zvjezdanom zagrljaju
zvuke beskonačnog svemira.

U tišini srca nježno ču oči sklopiti, za majčinu
ljubav vapiti, u dubini duše razigrano
dijete probuditi.

Čeznutljivo ču šaptat' okupana u jutarnjoj
rosi, stvorena nekim novim idealima
ne znajući što put mi nosi.

Slušat' ču stidljivi šapat srca – nježan i plah,
pogled usmjerit' ču k nebu i
pružit mu dlan.

Prigrlit' ču mjesec i sestricu zvijezdu, jer
želim trajati oslobođena vremena i
vječnim istinama ispunjena.

U tišini srca, blagoslovljena!

Ana Odak, VIII.d

Prroda me uzbudiće svojom ljepotom i tjer na razmišljanje

Nakon dugih i sivih zimskih dana zaželjeli smo se uživanja u bojama. Svi samo čekaju tople sunčane dane. Proljeće prirodi daruje rascvale livade i prekrasne grane voćaka. To je vrijeme ljubavi i divljenja ljepoti prirode. Sunčeve zrake mame ljubitelje šetnji i životinje, koje se radosno bude iz zimskog sna, a ptice cvrkuću u krošnjama i u letu tjeraju svakog na razmišljanje. Olistale grane i cvjetovi, kao i svakog proljeća, iznenadjuju ljepotom boja i očaravaju oči ljubitelja prirode. Lijepa jezera i rijeke samo još više uljepšavaju pejzaž proljeća, kao i visoke planine s ogromnim zelenim borovima.

Proljeće je najljepše doba u godini kojega svi rado iščekujemo kao ljubičice i šafrane, koji označavaju početak najljepšeg i najdivnijeg doba u godini.

Marija Dujmović, VIII.c

Moj najdraži pogled

Sprijeda, s prozora svoje kuće, vidim početak ulice!

Pogledam lijevo, pogledam desno,
vidim, al sve je tijesno.

Ispod je cvijeće
i veliko drveće.

Na cesti, ljudi u šetu,
a gore, ptice u letu.

Na podu, sitni su mravi,
da ih prebrojiš, nered ti u glavi!

Sad je noć,
u san ēu poć'!

Zvijezde za prebrojat,
ma nikad ih nabrojat'!

Antonela Rozić, IV.c

Haiku poezija

Jutro se budi.

Ptice nam se javljaju.

Morem vlada mir.

Polje se žuti.

Od klasova pšenice

Ljeto miriše.

Iva Mijatović, VI.d

Na malom polju

Sjedi gospodin lisac

i sluša ptice.

Gabrijel Milićević, VI.d

Dolazi ljeto.

Sunce obasjava

rumene trešnje.

Ela Hrstić, VI.b

Lucija Krasić, VI.b

USKRSNI BLAGDANI

Uskrsni običaji u mojoj obitelji

Ove godine Uskrs se obilježava 21.4. Dan prije Uskrsa mama i ja bojimo jaja, pravimo juhu, sarmu, krumpire i meso ispod sača. Ostanemo do kasnih sati budne da ujutro za doručak sve bude svježe. Na uskrsno jutro, kad se svi ukućani probude, čestitamo jedni drugima Uskrs, a nakon toga slijedi moj najdraži dio, a to je tucanje jajima. Nakon toga idemo k stricu na čestitanje. U 10 sati spremamo se za svetu misu. Nakon misnog slavlja svatko donese kolače i častimo se ispred crkve. Kada dođemo kući, iznesemo na stol sve što smo pripremili i dočekujemo goste.

Josipa Vučić, VII.d

USKRS

Veseli se narode danu tom,
jer Isus Uskrsnu snagom svom.
Pobjedi smrt i tamu tu,
i donese svjetlo, naspram zlu.

On je put, istina i život,
on je svjetlo, snaga i milost.

Veseli se narode danu tom,
jer Isus otkupi nas mukom svom.
bude.

Marijo, majko, obrisi svoju bol,
jer evo dolazi sin tvoj, a naš Bog.

Marija Magdalena Soldo, VIII.c

Uskrs

Uskrs, Uskrs, čekamo mi,
svi čemo dan prije jaja bojiti.
Naljepnice razne kupiti,
pa na jaja staviti.

Veliki četvrtak s beskvasnim kruhom
čeka, a zelje divlje se krčka.

Veliki petak i Put križa na Križevcu
hodimo, Kristove rane poljubimo.

Velika Subota - svijeća se nosi,
a poslije toga hrana se blagoslovi.

Svima Uskrs čestitamo mi, a
to je blagdan najveći.

Matija Čorić, VII.c

Majčin dan

Svake godine se, u čast majkama, drugu nedjelju u svibnju obilježava Majčin dan. Majka je naš najbolji prijatelj koji će uvijek biti uz nas. Možemo imati mnoštvo prijatelja i sve ih smatrati dobrima, ali neke stvari ćemo uvijek samo moći povjeriti majci, znajući da nas nikad neće izdati. Majke su te koje su uz nas od početka i znaju nas bolje nego mi sami sebe, te će uvijek imati savjet koji razrješuje dileme. Zato volimo svoje majke, pokazujmo im ljubav svaki dan, jer jednom neće biti tu, a mi ćemo žaliti za svakim propuštenim trenutkom. Svaki dan darujmo ljubav majkama, a na Majčin dan recimo im zašto su posebne u našem životu.

Marta Mijatović, IX.a

Majka nije samo imenica

Majka nije samo imenica,
Majka je leptir, pčela i cvijet.

Majka je zvijezda, zemlja i kamen,
Majka je daleki nebeski plamen.

Majka je dijete, čovjek i žena,
Majka je pjesma za sva vremena.

Majka nije neka obična stvar,
Majka je najveći Božji dar.

Mia Blažević, IX.c

Majčin dan

Mama, mama, volim te ja,
ti si meni najdraža.

Ti si meni draga,
ti si meni lijepa,
ti si meni prelijepa.

Vazda mi kupiš što hoću,
bilo to danju ili noću.

Za majčin dan
kupit ću ti poklon ja,
pa ćeš ti biti presretna.

Majčin dan, Majčin dan,
dan kada ću ja mami biti zahvalan.

Marta Čorić, VII.c

Škola je važna za budućnost

Škola je važan dio našeg života. U školu prvo uđemo kao mala razigrana djeca spremna prihvati nove izazove i sve školske obaveze, a izađemo kao odrasli ljudi s mnogo znanja i novih vještina, spremni započeti novo poglavlje života.

Osim osnovne i srednje škole, kod nekih i visoke, tu je i škola života. To je škola koju svatko pohađa i u kojoj svatko dobije drugačiji doživljaj. U ovoj školi, kao i u pravoj, ima mnogo uspona i padova, petica i jedinica, sreće i tuge... Ključ kako imati odličnu ocjenu u životnoj školi je učiti iz grešaka i ne ponavljati ih. Truditi se iz dana u dan biti bolja osoba, bolji đak, bolji student... Cilj ove škole je da nas nauči biti čovjek. Ne kao biće, već kao osoba koja je uvijek spremna pomoći, koja će hrabro stupati u nove izazove i koja će reći ne svim lošim stvarima.

Škola je odgojno-obrazovna ustanova koja će nam omogućiti usvojiti nove vještine, dobre manire i podariti znanje koje ćemo kroz cijeli život usavršavati. Škola je važna prilika koju ne smijemo prokockati, već tu priliku moramo najbolje iskoristiti. Imamo priliku svojim znanjem (u)činiti mnoge promjene i pomoći potrebitim ljudima. Škola je dar koji trebamo dobro upotrijebiti i svakim danom nešto novo iz života naučiti.

Nika Ljolje, VIII.d

Završavam osnovnu školu - nosim sa sobom uspomene

Ah, kad se samo sjetim kad smo došli prvi dan ispred škole! Svi maleni, u iščekivanju upoznavanja učiteljice, a sve novo - škola, učionice, djeca, sve nekako neobično na prvi pogled. Tada su krenule nove stvari koje svaki čovjek doživi. Stjecali smo prva znanja, pisali prva slova i brojeve, stvarali prijateljstva, sve nekako bezbrižno i neusiljeno. Baš kao pravo djetinjstvo. No, sad smo već deveti razred i puno je drugačije, nego na samom početku. Svi smo odraslijii, zreliji, mudriji, spremniji na neke nove izazove i iskustva.

Osnovna škola ostaje nam svima u sjećanju. Dani prolaze te se bliži sami kraj. Svakom od nas će ostati u sjećanju ona dobra i loša iskustva. Pamtit ćemo i ono što nam je izazivalo plač, strahove, iako sve s vremenom prolazi. U sjećanju će nam ostati nastavnici, prijatelji s kojima smo provodili cijelo ovo vrijeme kroz školovanje. Na samom smo kraju ovog obrazovnog razdoblja te nam je, naravno, svima žao što se moramo rastati.

Svakim danom u razredu je bolja atmosfera, svi smo se zbližili i postali pravi prijatelji, a prijatelji nikad zaboravljeni biti neće. Ubrzo završava jedna od stranica moga života koja će mi ostaviti lijepo uspomene za cijeli život. Svima će nam u srcu ostati ono što je bilo divno.

Petra Grgić, IX.a

Hercegovino, u srcu te nosim

Danas vam pišem o zemlji maloj, koja
junačka srca u pupoljku života krije,
u srcu mi njeno ime tuče, udara
i bije.

Poigrava se srce kad samo pomislim na njeno
ime, tu živim tu rastem, ponosim se time.

Vinova loza joj mati, otac krš, sestrica planinska
borovina, a njeno ime sveto Hercegovina.

Za nju svaki Hercegovac gine, u suzama otac plače,
tu sagradi dom, ne ostavljam je sine!

I Erina priča o Hercegovini se rodi,
opjevani tu su brojni stari narodi.

Gdje god da me život odnese, stidit’se
nikad neću i ponosno iz sveg glasa reć’ću:
Hercegovka rodi me mati, tu su oduvijek bili
i ostat će Hrvati!

Ana Odak, VIII.d

Moda proljeće - ljetо 2019

Nakon duge i hladne zime koju smo proveli u toplim slojevima pletiva, stigli su prvi proljetni dani i donijeli onaj dašak osvježenja koji smo s nestrpljenjem iščekivali. Početak proljetne sezone označio je i početak nove sezone u modnom svijetu koja donosi još jednu uzbudljivu modnu priču, nove trendove i šarmantne modne dodatke kojima nitko neće moći odoljeti. Proljetna sezona u modnom svijetu ne bi bila potpuna bez cvjetnog uzorka. Uz romantične i raskošne haljine, bluze i sukњe koje je ukrasio cvjetni uzorak za savršeni proljetni look vam neće trebati mnogo – tek nekoliko jednako ženstvenih modnih dodataka u neutralnim ili pastelnim tonovima.

Neonske boje zavladale su proljetnim i ljetnim kolekcijama te kombinacijama modnih trendseterica i istaknula se kao jedan od ‘it’ trendova sezone.

Ležerne haljine savršene su za casual i opušteni vikend. Izgledat će odlično u kombinaciji s tenisicama i upečatljivom torbicom. Uz kožnjake i bomberice, na scenu se vraća jedan novi/stari, nećemo pogriješiti ako kažemo vječni trend. Traper jakne i ovog će proljeća biti jako poželjne, a najtraženiji će biti predimenzionirani modeli.

Literarna sekcija

Zaštićene biljne i životinjske vrste

MRKI ILI SMEĐI MEDVJED (lat. *Ursus arctos*)

Mrki medvjed jedna je od životinjskih vrsta koje polako izumiru u Europi, ali i u našoj zemlji. Posebno je ugrožen zbog visoke cijene njegovog krvnog krzna. Posljednjih godina zbog smanjene količine hrane koju može pronaći u svojim prirodnim staništima, prinuđen je spuštati se bliže naseljenim mjestima, a onda je laka meta lovcima i krivolovcima. Mrki medvjed je najveći kopneni mesožder. Tijelo mu je masivno, a glava krupna. Ima relativno male uši, a noge su mu izrazito snažne. Kandže mogu doseći dužinu od 12 centimetara. Hoda punim stopalima, baš kao i čovjek. Može se uspraviti na stražnje noge i tako ostati poduze vrijeme. Gubica mu je snažna i široka, ima 42 zuba, a očnjaci su osobito veliki. Kako živi u različitim područjima, tako mu i veličina znatno varira. Većina ih teži između 130 i 300 kilograma. Težina mrkih medvjeda znatno varira ovisno o razdoblju godine i bogatstvu lovišta. Tijekom zime Mrki medvjed odlazi u svojevrstan zimski san. To nije pravi zimski san kao u nekih drugih sisavaca (puhovi, šišmiši) već više mirovanje odnosno neaktivnost. Najbolje se osjeća na višim planinskim predjelima. Nastanjuje gorske šume i proplanke, a može ga se naći i na otocima. Hladna klima mu ne smeta. Nekada je nastanjivao znatno šire područje, no morao se povući pred čovjekom. Mrki medvjedi su pravi svežderi. Jedu bobice, voće (jagode, maline...), korijenje, trave, mladi kukuruz, zob, žir i kesten. Poznati su po tome da vole med. Biljna prehrana im čini većinu hrane.

MUNIKA (lat. *Pinus heldreichii*)

Endemska je vrsta bora koja raste u planinskim područjima Balkana i južne Italije. Zovu ga još bosanski bor, crna mura ili smrč. Može se naći u planinama Bosne i Hercegovine (Čvrsnica i Prenj), Hrvatske, jugozapadne Bugarske, Albanije, Makedonije, Srbije, sjeverne Grčke, te lokalno na jugu Italije. Munika je zimzeleno drvo koje raste sporo na nadmorskim visinama od 1.500 do 2.500 metara, doseže visinu od 25 do 35 metara te debljinu do 2 metra. Spada u grupu tvrdih borova. Ima listove - iglice u parovima, duge 4,5 do 10 cm, debljine 1,5 do 2 mm. Munika je popularna kao ukrasno drvo u parkovima i velikim vrtovima. Veoma je otporna na niske temperature i izloženost vjetrovima. Također je poznata po svojim vrlo dekorativnim plavoljubičastim šišarkama. Znanstvenici iz Švedske, Njemačke i SAD-a u kolovozu 2016. objavili su da je najstarije drvo u Eropi primjerak munike u vrletima sjeverne Grčke. Procijenjena starost iznosi 1.075 godina.

ŠALE

Učiteljica objašnjava vrste glagola, na kraju upita Ivicu:

- "Kakav je glagol kihnuti?"

Ivica:

- "Zarazni."

Pita učiteljica Maricu:

- "Marice, kako se dobiva rosa?"

Marica:

- "Zemlja se brzo vrti pa se oznoji."

Nastavnik matematike pita Pericu:

- Čuo sam Perice, da si brz u računanju. Koliko je 32×26 ?

Perica:

- 750!

Nastavnik:

- To nije ni blizu.

Perica:

- Ali je bilo brzo!

Pozvao direktor Peričinog oca na razgovor:

- Vaš sin je prepisivao od najbolje učenice u razredu.

- Kako možete biti sigurni u to?

- Siguran sam jer je ona kod prvog pitanja napisala:

- Ne znam!

A vaš sin:

- Ni ja!

Pita otac sina:

- Jesi li ispravio onu jedinicu iz matematike?

- Nisam, izgleda da je napisana kemijskom olovkom.